

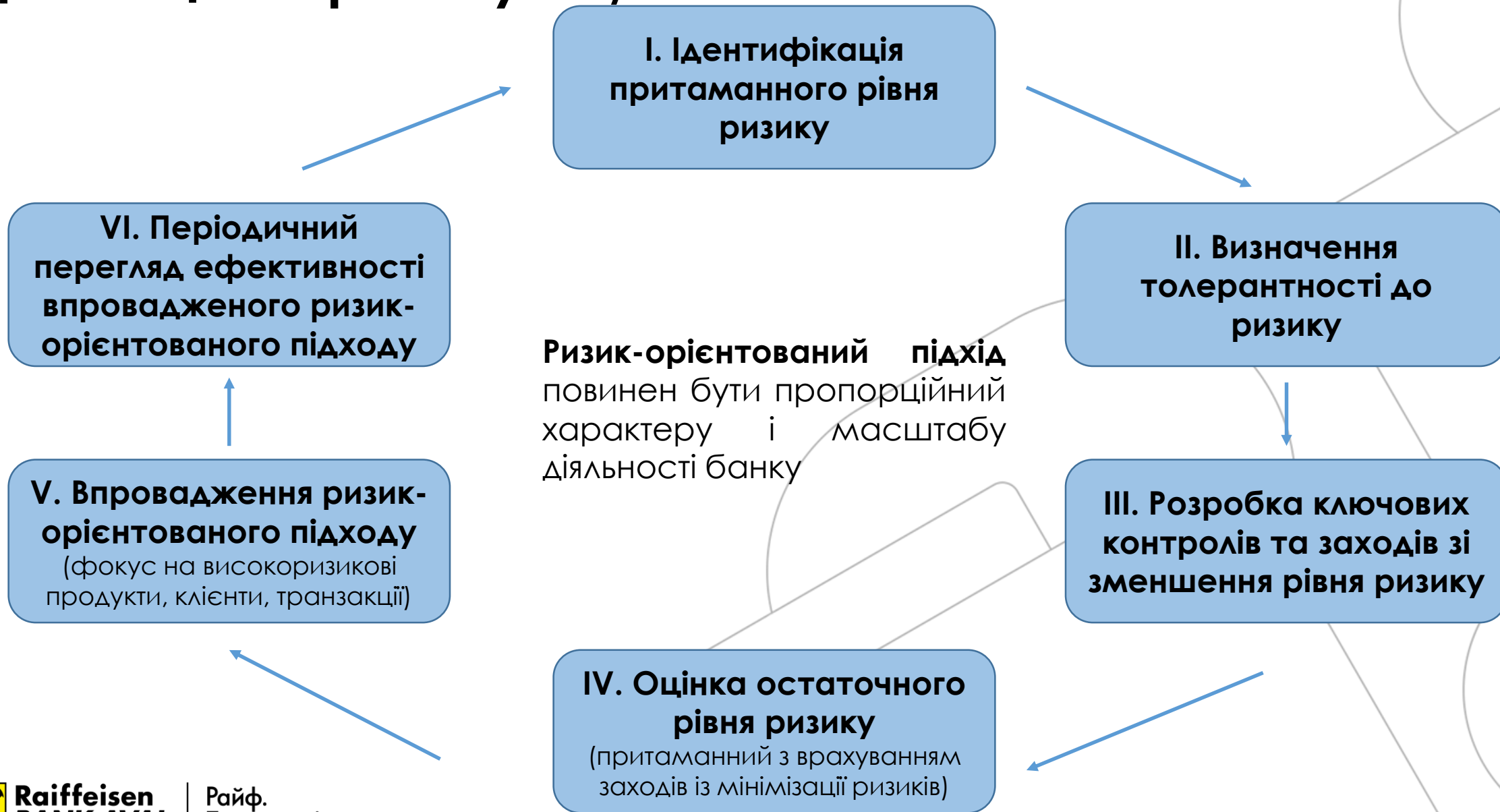
Підходи щодо оцінки ПВК/ФТ ризик-профілю Банку

**Raiffeisen
BANK AVAL**

Райф.
Так простіше

Цикл оцінки ризику ВК/ФТ

Фактори для оцінки ПВК/ФТ ризик-профілю Банку

характер та масштаб діяльності банку

продукти, послуги та канали їх продажу

види клієнтів та їх ризик-профіль

географічне розташування банку,
географічне розташування держави
реєстрації клієнтів

інші значущі фактори, пов'язані з діяльністю
банку та заходи мінімізації ризику

Огляд бізнес-моделі банку

□ Масштаб діяльності Банку:

- Загальний обсяг активів (млн грн)
- Загальний обсяг капіталу (млн грн)
- Власний капітал (млн грн)
- Обсяг наданих кредитів (млн грн)
- Зобов'язання банку (млн грн)
- Прибуток/Збиток після оподаткування (млн грн)
- Штатна чисельність працівників Банку

□ Характер діяльності:

- Стратегія розвитку банку
- Цільовий сегмент послуг банку
- Розгалуженість мережі банку

□ Управління ризиками:

- Модель трьох ліній захисту
- Достатність кваліфікованого персоналу
- Навчання персоналу
- Нормативна база (процеси, процедури)
- Контролі та звітність

Результат огляду Банк може враховувати для оцінки **потенціалу зростання бізнесу**, визначення напрямів розвитку, можливості впровадження нових продуктів та послуг

**Raiffeisen
BANK AVAL**

Райф.
Так простіше

Продукти та послуги

Критерії оцінки	L	M	H
 Частка готівкових розрахунків та переказів в іноземній валюті		✓	
 Складність продукту (значні суми, повторюваність, частота)	✓		
 Терміни використання продукту (фіксований чи гнучкий)	✓		
 Канали продажу та використання продуктів (not face to face)	✓		
Загальний ризик	✓		

Приклади

Критерії підвищеного ризику:

- Готівка як основний вид розрахунків;
- Значна кількість операцій з цінними паперами;
- Висока питома вага електронних гаманців;
- Значний обсяг Pre-paid cards;
- Можливість дострокового погашення кредитів без комісії.

Критерії низького ризику:

Рахунки для виплати заробітної плати, соціальних виплат

З метою мінімізації ризиків Банк може вжити наступних заходів:

- встановити ліміти для транзакцій по продуктам з високим ризиком,
- отримувати від клієнта додаткову інформацію про запланований характер та мету ділових відносин та тип ділової активності

Типи клієнтів та їх ризик-профіль

Фактори ризику	L	M	H
 Тип клієнта (Фізична особа, ФОП, Юридична особа)	√		
 Структура власності клієнта (складність структури, наявність офшорів, трастів, ПЕП)	√		
 Галузевий ризик (Галузі, що демонструють загальні зв'язки з організованою злочинністю, схильні до корупції, мають високий рівень готівкових розрахунків)	√		
 Транзакції (Платежі в країні високого ризику, готівкові операції, динаміка транзакцій, значні обсяги операцій, призначення операцій)	√		
 Географічний (Країна народження, проживання, реєстрації, громадянства)		√	
Загальний ризик	√		

Приклади

Критерії підвищеного ризику

- Значна питома вага клієнтів високого ризику;
- Значна питома вага клієнтів з КВЕД «неспеціалізована оптова торгівля»;
- Підвищена кількість ПЕП та пов'язаних з ним осіб;
- Значна плінність клієнтської бази.

Критерії низького ризику

Незначна кількість клієнтів зареєстрованих в країнах високого ризику

З метою мінімізації ризиків Банк може вжити наступних заходів:

- обмежити обслуговування клієнтів певних галузей (торгівля зброєю, ігровий бізнес);
- встановити ліміт на зростання клієнтської бази певного сегменту;
- здійснювати перевірку достовірності інформації через певний термін після встановлення ділових відносин.

Географічне розташування банку

Фактори ризику регіону ведення бізнесу

Рівень **навчання** учасників системи
ПВК/ФТ

Фінансовий сектор, стабільність національної
валюти, фінансова грамотність населення

Рівень **офшоризації**

Використання **неприбуткових** організацій з метою
відмивання брудних коштів

Нормативно-правове забезпечення системи
фінансового моніторингу

Загальний ризик

L	M	H
✓		
	✓	
	✓	
	✓	
✓		
	✓	

Приклади

Для аналізу використовується
оцінка загроз на підставі
Національної оцінки ризику
(<https://finmonitoring.in.ua/NRA2019.pdf>)

З метою мінімізації ризиків Банк може вжити наступних заходів:

- Встановити додаткові процедури з поглибленого вивчення клієнта
- Встановити вищу частоту моніторингу

**Raiffeisen
BANK AVAL**

Райф.
Так простіше

Заходи з мінімізації ВК/ФТ ризиків

- ❑ Tone from the Top
- ❑ Ефективна взаємодія між підрозділами першої та другої лінії захисту
- ❑ Використання ризик-орієнтованого підходу (фокус на високоризикових клієнтів, продукти, транзакції)
- ❑ Достатня кількість кваліфікованого персоналу для виконання процесів з управління AML ризиками
- ❑ Наявність відповідального працівника за проведення за фінансового моніторингу в Банку
- ❑ Забезпечення регулярного навчання працівників з питань управління ризиком та чітко визначені обов'язки персоналу
- ❑ Наявність достатніх внутрішньобанківських документів з управління ризиками
- ❑ Наявність правил обслуговування клієнтів
- ❑ Наявність процесу впровадження продуктів
- ❑ Встановлення лімітів для продукту/транзакції/клієнта
- ❑ Постійне вдосконалення заходів моніторингу платежів
- ❑ Запровадження достатніх контролів та комплексної звітності

Risk

**Raiffeisen
BANK AVAL**

Райф.
Так простіше

Визначення остаточного ризику

Після визначення рівня притаманного Банку ризику враховується ефективність існуючих заходів з мінімізації ризиків та контролю, що дає можливість визначити **рівень остаточного ризику**, який вказує на концентрацію ризику.

Значна кількість факторів ризику вказує сфери, на яких Банк повинен зосередити свою увагу для зменшення цих ризиків

Приклад класифікації

Бал	Рівень ризику	Опис
1	Низький	притаманний рівень ризику низький та/або мінімізований належним та високоефективним контролем для пом'якшення наслідків. Вимагає мінімального контролю та нагляду
2	Середній	притаманний рівень ризику середній та/або мінімізований достатнім або ефективним контролем для пом'якшення наслідків. Вимагає помірного пріоритету та певного ступеня постійного активного управління та підтримки
3	Високий	притаманний рівень ризику високий та/або його складно мінімізувати та/або нові контролю для зменшення рівня ризику в процесі впровадження. Вимагає високого пріоритету та достатньої кількості постійного активного управління та підтримки

**Raiffeisen
BANK AVAL**

Райф.
Так простіше

Питання ?

Raiffeisen
BANK AVAL

Райф.
Так простіше

Три лінії захисту – роль першої та другої ліній

Бізнес-лінії та Бек-офіс Перша лінія захисту (1 ЛЗ)

- Сторона, що бере на себе ризик
- Має ідентифікувати та моніторити ризики, властиві операціям
- Впроваджує та забезпечує ефективні контролю при щоденному здійсненні операцій
- Відповідає за функціонування бізнесу відповідно до політик, процедур, законів та нормативних документів
- Діє у відповідності до стратегії та толерантності до ризику
- Забезпечує достатньо ресурсів та інфраструктуру

Фінансовий моніторинг Друга лінія захисту (2 ЛЗ)

- Визначає стандарти та інструменти для 1ЛЗ (інструменти попередження репутаційного ризику та ефективного функціонування системи протидії відмиванню коштів та фінансування тероризму)
- Запроваджує дієві процедури для своєчасного виявлення та нейтралізації загроз ризиків ВК/ФТ
- Надає експертні рекомендації для 1ЛЗ, допомагає бізнесу робити бізнес («Знай свого клієнта»)
- Здійснює нагляд для забезпечення відповідності вимогам законодавства
- Забезпечує незалежну систему внутрішнього контролю та незалежне управління ризиками ВК/ФТ
- Опікується тенденціями, концентрацією та «сліпими зонами», що не покриті 1ЛЗ

